

Nogle Oplysninger om

Johan Skjoldborgs Slægt

samt Randbemærkninger til hans Erindringer I.

Af AUGUST F. SCHMIDT.

JOHAN SKJOLDBORG har i sin Digtning udnyttet Slægtserindringer, ligesom han i første Del af sine Memoirer: "*Min Mindebog*", *Barndommens Dage* (1934) har meddelt en saare smuk Skildring af sit Barndomshjem og sine Forældre. Men da hans Mindebog i det store og hele er bygget paa Hukommelsesstof, vil man forstaa, at der kan være et og andet at fremdrage, der kan supplere forskellige Afsnit af Digterens Erindringsbøger, idet enkelte af de følgende Bemærkninger ogsaa har Tilknnytning til "*Min Mindebog*" II (1935), der omhandler Skjoldborgs Ungdomstid og Manddoms Aar.

Som bekendt stammede hans Fædreneslægt fra *Skjoldborg* Sogn (Hundborg Herred) Syd for Thisted. Han var derfor altid meget interesseret i dette Sogns Historie, til hvilket han har ydet et smukt Bidrag i sin Udgave af en Beskrivelse fra 1683 vedrørende Skjoldborg Sogns daværende Tilstand og Beskaffenhed¹). Her i Stamsognet viste der sig tidligt Tegn paa Underklassens sociale Bevidsthed²), hvad naturligvis ikke har undgaaet Husmandsdigterens Opmærksomhed.

Johan Skjoldborgs *Tiptipoldeforældre* var:

I. *Mikkel Nielsen* og Hustru *Maren Sørensdatter* i *Nørby* (dvs.: Nørre Skjoldborg). Dette Ægtepar fik en Søn, der blev døbt ¹⁰/₁₂ 1727 i Skjoldborg Kirke.

II. Han fik Navnet *Hans Mikkelsen*. Faddere ved Daaben var Clemens Povelsen, Peder Madtzen, Peder Mouridtzen, Maren Berthelsdatter, Ane Jensdatter og Karen Nielsdatter (muligvis en Faster til Hans Mikkelsen). Johan Skjoldborgs *Tipoldefader* blev Husmand i Nørre Skjoldborg. Han var gift 2 Gange, anden Gang med *Birte Christophersdatter*, født 1729.

I 1801 var han død, og Enken sad som Aftægtskone hos Sønnen Mikkel Hansen, der havde overtaget Faderens lille Ejendom.

III. *Oldefaderen*, Husmand *Mikkel Hansen*, blev født 1769 i Nørre Skjoldborg. Hans Hustru, *Inger Nielsdatter Røjkjær*, var født 1767. Foruden Husmandsstedet passede Mikkel Hansen ogsaa sin Tømmerprofession. 1791 kom han ind at ligge som Kyrasser ved 4. Eskadron af Slesvigske Kyrasserregiment, der laa i *Horsens*. Den ³⁰/₆ 1795 blev han kasseret for en Skade, han havde paadraget sig ved et Fald med Hesten under Tjenesten. Det vides, at han i Soldatertiden hverken blev straffet eller blev indkaldt som Vidne.

IV. Bedstefaderen, Hans Mikkelsen, blev født i Skjoldborg ³/₉ 1798, døbt i Skjoldborg Kirke 18. Søndag efter Trinitatis. Faddere var Christen Jensen af Aarup

[dvs.: Arup paa Hannæs], Peder Andersen Midholm [stammer sikkert fra Gaarden Midholm i Skjoldborg Sogn], - og af Slægten Røjkjær: Jens Christian Røjkjær og Jens Pedersen Røjkjærs Kone Kirsten fra Gaarden Støvring³). - 13 Aar gammel kom Hans Mikkelsen ud at tjene. I Sjørring havde han Plads 1814. Han kom derefter i Tømmerlære hos Faderen. Den ³¹/₁₀ 1819 blev han i Skjoldborg gift med *Johanne Malene Andersdatter*, født 1794. Paa dette Tidspunkt var han Tømrersvend i Thisted, medens Johanne Malene før Brylluppet havde været i Huset hos Husmand Christen Vesløs i Skjoldborg, der rimeligvis var hendes Broder og identisk med den Indsidder Christen Andersen, hvis Hustru hed Maren Sørensdatter, der - som vi senere skal se - var til Stede i 1831 ved Christian Peder Skjoldborgs Daab. I 1820 flyttede Hans Mikkelsen til *Vesløs*. Efter at være udskrevet fra Thisted Amts 34. Lægd, Løbenummer 134, mødte han ¹/₇ 1821 ved 2. jydsk Infanteriregiments 1. Kompagni. Kaldtes *Nr. 104 Skjoldborg* (*derfra stammer Slægtens Navn*), og afgik til Reserven 1829. 2. jydsk Infanteriregiment laa i 1821 indkvarteret i et Pakhus i Store Kongensgade 83, *Christianshavn*, den senere Wildersgades Kaserne. Det nævnte Infanteriregiment er nuværende 9. Bataillon. Hans Mikkelsen var altsaa *Infanterist* og ikke Kyrasser. Digteren har her forvekslet Bedstefaderen med Oldefaderen³). I Vesløs findes *Hans Mikkelsen Skjoldborg* nævnt til 1826, bl.a. ¹⁷/₇ 1825 i et Skøde i en Skifteprotokol paa et Hus i Vesløs. 1830 og 1833 findes han omtalt som boende i Øsløs, hvor han døde i 1830'erne. Han blev i sit Ægteskab med Johanne Malene Fader til fire Sønner. Af disse blev de to Skippere i Thisted, en blev Spillemand paa Hannæs og en blev Skomager, nemlig Digterens V. Fader *Niels Christian Hansen Skjoldborg*, født 1827 i Øsløs. Da han naaede Soldatalderen, skulde han have mødt ved Rekrutskolen i Aalborg, men paa Grund af 3 Aars-Krigens Udbrud var Skolen blevet flyttet til København, hvor han mødte ¹⁵/₅ 1849 ved 5te Rekrutskole. Han maa imidlertid have vist sig kassabel af en vigtig Grund, da han allerede 14 Dage efter Mødedagen, ³⁰/₅ 1849, blev kasseret for al Krigstjeneste. Naar Johan Skjoldborg i "*Min Mindebog*" I, 70 fortæller, at hans Fader havde været Underkorporal i Trearskrigen, passer dette altsaa ikke. Muligvis har den gamle Skjoldborg gerne villet prale lidt med sin korte

¹ Samlinger til jydsk Historie og Topografi 2. Rk. II (1889-90), 257 f.

² Affære med Fattigvæsenet og med en drikfældig Degn, se Thisted Amts historiske Aarbog 1908, 10 ff., 16 ff.

³ Jens Pedersen Røjkjær og muligvis ogsaa Chr. Jensen omtales i Hist. Aarb. f. Thisted Amt 1909, 29. Se endvidere J. C. la Cour: Danske Gaarde III, 2, S. 592. Røjkjærerne har været store Gaardmænd, saa Mikkel Hansen har derfor næppe været uden social Position.

⁴ Johan Skjoldborg: *Min Mindebog* I (1934) 105. K. K. Nicolaisen: Johan Skjoldborg (1918), 6.

Soldatertid. Blandt Veteranerne fra Vesløs-Øsløs Sogne fra Treaarskrigen var Husmand og Murer *Gregers Pedersen*, f. ¹⁷/₆ 1823 (Nr. 164 i 9. Batt.s 1. Komp.), boende i Vesløs. Han var Niels Chr. Skjoldborgs Soldaterkammerat, og muligvis var det ham, der fik Skjoldborg til at købe Huset i *Skippergade* i Øsløs Sogn. Gregers Murer er omtalt i ”Min Mindebog” I, 29 f.

Niels Chr. Skjoldborg blev gift med *Sidsel Kirstine Thomasdatter* fra Vesløs, født 1821. Hendes Broder, Hans Thomsen, f. ¹⁰/₄ 1827, var ogsaa Veteran fra 1848-50. En anden Broder, Jeppe Thomsen, boede i Rolsgaard (Lild Sogn). En Søster, Anne Elsebeth Thomasdatter, havde sin Bopæl i Vesløs.

Niels Skjoldborg havde en god Forretning. Paa Værkstedet var der altid een eller to Svende, en Tid bl.a. Sønnen Thomas, et stille og ejegodt Menneske, der blev uddannet til Skomager. I den forholdsvis lange Tid, det tog at faa *Vejlerne* udtørrede, var der endog hele fem Svende i Arbejde hos Skomageren i Skippergade. I Hjemmet her kom mange af Byens Folk for at høre og for at fortælle Nyheder. Blandt Husets Gæster kan nævnes *Himmelstrupperne*, der boede i Øsløs, der just med Skippergade blev forbundet med sin Landingsplads ved æ Fyvr. Det første kendte Navn i Himmelstrupslægten er *Georg Himmelstrup*, født ²²/₆ 1850 i Øsløs, senere Forstander for Galtrup og Skamlingsbankens Højskoler (død 1932), Fader til Politikeren *Otto Himmelstrup* og Filosofen, Dr. *Jens Himmelstrup*.

Ogsaa med Præsten talte Niels Skjoldborg ofte, men da han ikke var Gaardmand, blev han altid holdt lidt paa Afstand af Pastoren. Det fortælls, at Præsten i Øsløs en Gang havde taget et Par Faar i Hus af Niels Skjoldborgs. Han vilde ikke udlevere dem til Skomageren, uden at han skulde betale en Krone i Løsesum; men Kronen skulde i Bøssen og gemmes til de fattige. Da tog Niels Skjoldborg 50 Øre op og gav Præsten, idet han sagde: ”Saa lad os to dele Kronen, der er vist ingen, der trænger haardere end vi to”⁵).

Skomager Skjoldborgs Selvstændighedsfølelse og Frihedstrang var en Arv fra *Haandværkerne* i hans Slægt⁶), idet - som vi nu véd - hans Forfædre mere var Haandværkere end Husmænd. Det er i denne Forbindelse iøvrigt værd at gøre opmærksom paa, at *Husmandsbevægelsen* ikke udgik fra de egentlige Husmænd, men fra dem, der som Haandværkere dels havde rigeligere Indtægt end de øvrige Husmænd, dels kendte Byforhold fra deres Læretid, saa de derved havde tilegnet sig et friere og mere trodsigt Livssyn end de andre Kolleger inden for Landbostandens Underklasse.

I Johan Skjoldborgs Barndom var Husmandsstanden iøvrigt begyndt at arbejde sig frem til bedre Kaar. Betingelsen for Husmændenes Fremskridt i social Henseende var Flid og Nøjsomhed. Skjoldborg fortæller selv (”Min Mindebog” I, 91-92) et smukt Træk om en vindskibelig Husmand *Søren Kjær*, der ved stor Udholdenhed fik et Stykke Fællesjord med Lergrave i Udkanten af Øsløs opdyrket og beplantet. Det er uden Tvivl denne Mand, Digteren har tænkt paa, da han skrev

sin smukke Sang om ”mit og Marens Hjem: ”Min Plet af Fødelandets Jord”, optrykt i *Dynæs Digte* (1915), 29. Ogsaa i Novellen ”Paa Grund” er der Oplysninger om Søren Kjærs Virksomhed (jfr. min Bog om Johan Skjoldborg 1938, 17 f.).

Skomager Skjoldborg var en klog Mand, der havde opdaget, at det var meget lettere for ham ikke selv at dyrke sin lille Jordlod, men lade andre besørge Arbejdet og saa betale med Skomagerarbejde. Ved denne Fremgangsmaade fik han sin Jord saaledes forbedret (Muld kørt ned fra Bakken paa en Sig), at han fik flere Præmier som dygtig Husmand⁷). Naar Johan Skjoldborg godt vilde gøre sig til af, at han var Søn af en

Skjoldborgs Hiem i Skippergade. Øsløs.

Præmiehusmand, er dette altsaa saa som saa. —

Skomager Niels Skjoldborg og Hustru fik fire Sønner: *Hans Christian Nielsen Skjoldborg*, f. 1858.

Thomas Nielsen Skjoldborg, f. 1855.

Søren Christian Nielsen Skjoldborg, f. 1858.

VI. *Johan Martinus Nielsen Skjoldborg* (²⁷/₄ 1861 — ²²/₂ 1936). Med Johan Skjoldborg er vi ved Slægtens 6. Led; den er ikke blevet ført videre af Digteren, da begge hans Ægteskaber var barnløse (i 2. Ægteskab en Adoptivdatter). Skjoldborgs Biografi skal naturligvis ikke meddeles her, men et Par Oplysninger, der maaske ikke vil være helt uden Interesse, skal dog fremsættes i det følgende.

I det foranstaaende er meddelt Bidrag til Forstaaelse af Faderens Karakter, hvorved man indirekte faar noget Kendskab ogsaa til Sønnens Psyke.

Den velbegravede Skomager havde faaet sin Indstilling overfor Samfundsproblemerne tidlig udviklet, fremelsket under en haard Eksistenskamp, som hans Faders tidlige Død var Aarsag i. Skomagerens *sociale Syn* prægede Johan Skjoldborg allerede som Dreng. *Slægtsarven* fra *Haandværkere* og Husmænd foldede sig herlig ud i den senere Digtets Sind. Faderens trange Kaar efter Bedstefaderens Død - i Forbindelse med Ærgerrighed og Evner - fik ham til at føle sig mindre tilfreds med sine Kaar. Sønnen skulde give Skomagerens Tale og Tanker Vinger. Bemærkelsesværdigt hos Johan Skjoldborg er det, at han altid var saa stærkt optaget af Mennesker og deres Kaar, at der ikke blev Tid til for ham at inddrage f. Eks. naturhistoriske Elementer i sin Digtning. Der er underligt lidt om det mærkelige Naturliv i hans storlinede Barndomsegn. Saaledes har han næsten ingen

⁵ Meddelt af Jens Rolighed i Morsø Folkeblad ²³/₁₂ 1938.

⁶ Jfr. at Johs V. Jensens Bedstefader var Væver, ikke simpel Husmand.

⁷ Min Mindebog I, 92-94.

Bemærkninger om det rige Fugleliv i Vejlerne, Lokalteter, han som Hyrdedreng ellers var blevet saa godt kendt med. –

En anden Side af Skjoldborgs Sindelag – den naive og inderlige *Følelsesfuldhed* – har næppe heller udviklet sig uden Forbindelse med det Milieu, hvori han voksede op. I det 18. Aarhundrede gik der nemlig med *Klim* som Arnested en herrnhutisk Vækkelsesbevægelse hen over Vester Han Herred. Herrnhutismens Følelsesfuldhed og Sentimentalitet satte et Præg paa Befolkningens Sind – et Præg, der ikke var udvisket i Skjoldborgs Barndom, tværtimod, og det aandelige Liv, Herrnhutismen vakte, var medvirkende til, at Grundtvigianismen netop i disse Egne vandt saa mange Tilhængere⁸). Skjoldborg var iøvrigt selv en Tid knyttet til Frimenigheden i Klim, og i hans Digtning findes værdifulde Enkeltheder om det grundtvigske Liv i Han Herrederne⁹).

Endelig skal nævnes, at da Johan Skjoldborg i 16-17 Aars Alderen hjemme forberedte sig til at blive optaget paa Ranum Seminarium, var det ham, der bragte Nyt til Hjemmet. Allerede den Gang skrev han en Mængde Digte og Historier, Skæmt og Alvor, og læste det op i Hjemmet for dem, der vilde høre. Og det var noget, der havde Tilhørernes Interesse. Tit kunde Klokkeren blive hen ved 2 om Natten, før man brød op. Brudstykker af det læste blev siddende i Hukommelsen. En af de gamle, der har kendt Skjoldborg og hans Barndomshjem, har til Friskolelærer *Jens Rolighed* i Klim citeret følgende Stump af et Digt fra hin omtalte Tid:

”Jeg staar over Hulbaks Høje,
hvad møder mit Øje:
Over brunende Lyng
ser jeg Klitter i Slyng . . .”

Og saa fulgte i Digtet en Lovprisning af Bjerget, der som en ægyptisk Pyramide hæver sig over det altsammen, og af Skarreklit, der minder om et Skib, der støt kommer sejlene paa Havet¹⁰).

Mens Johan Ski oldborg var paa Ranum Seminarium, havde han nær sat Livet til, da han i Snestorm vilde gaa hjem til Øsløs for at holde Jul. Han og to Kammerater prøvede at tage Vejen til Fods. Den ene Kammerat var fra Vesløs, den anden fra Flade paa Mors, et Menneske, Skjoldborg delte særlig meget med til hver Dag¹¹). De arbejdede sig med stort Besvær hen over Vej len. Men Vejret blev værre og værre i den mørke Aften. Snefoget og Kulden var ikke til at staa imod; til sidst sank de udmattede ned i Sneen. Der kunde de let have frosset ihjel. Men det var et stort Held for dem, at den lille Morsingbo var saa tyndt paaklædt; han kunde nemlig ikke holde sig varm, men maatte straks op at spanke rundt for at holde Varmen. Da fik han pludselig Øje paa et Lysskær i Sneykningen, han fik de andre to purret op, og nu gik det fremad mod Lyset. Det viste sig, at Lyset kom fra den

engelske Ingeniør *Stevens*¹²) Bolig. Her blev de tre forkomne Mennesker vel modtaget, de fik Lov at bliver der om Natten. Og næste Dag kunde de fortsætte, saa de trods alt naar videre og kommer hjem til Jul¹³).

I Tilslutning til de foranstaaende Oplysninger om Slægt og Barndomshjem skal meddeles nogle Bidrag til Johan Skjoldborgs Farbroders Levned, idet denne Mand har betydet en ikke ringe Del for Digteren, baade da han som Barn gik derhjemme paa Hannæs, og da han senere var paa Højden af sin Kunnen.

Christian Peter Hansen Skjoldborg, født ²⁶/₈ 1831 i Øsløs, var en yngre Broder til Niels Chr. Skjoldborg. Ved hans Daab var til Stede Indsieder Chr. Andersens Hustru af Øsløs. Hun hed Maren Sørensdatter og var rimeligvis Svigerinde til Johanne Malene Andersdatter (Digterens Bedstemoder). Fadderne var Gaardmand Niels Andersen Broe og hans Søn Markus Nielsen Broe (bekendt Krejler)¹⁴) og Poul Jensens Hustru Dorthea Marie Christensdatter (alle af Øsløs), samt Ungkarl Niels Andersen af Vesløs. *Peter Skjoldborg* (som han altid kaldtes) opholdt sig i sin Hjemegn til 1854. Under ”Slavekrigen” 1848 var han Strandvagter ved *Feggesund*, for dér at holde Øje med de udædiske Horders Fremmarch. I Historisk Aarvog for Thisted Amt 1911, 112 ff. findes Oplysninger om Peter Skjoldborgs Vagttjeneste. Den i nævnte Aarvog S. 115 omtalte *Kristen Hokser* er identisk med hin fantastiske gamle Sømand *Kræn Hvosser*, som Johan Skjoldborg omtaler i ”Min Mindebog” I, 86 ff. Kristen Hokser var ogsaa paa Vagt ved Stranden for at møde ”Slaverne”. Han var ikke ilde til denne Bestilling, da han var modig og en dygtig Jæger.

Peter Skjoldborg begyndte som ganske ung at spille, saa han med Tiden blev en af Egnens mest kendte Spillemand. Ved et Gilde paa *Vesløsgaard* spillede Peter Skjoldborg, men da han ingen Støvler havde paa, maatte han laane Kræn Thoudals; de var for store til ham, hvilket Folk fik at se, da han førte en Kehraus gennem Stuerne¹⁵). Da denne Begivenhed fandt Sted, ejedes Vesløsgaard af Kammerraad P. L. Kjærulf, der døde 1854, saa Peter Skjoldborg har været ganske ung dengang. Johan Skjoldborg tjente som Dreng paa Vesløsgaard hos Kjærulfs Enke og hos Gaardens næste Ejer Jacob Nørgaard, der overtog den i 1871.

I 1854 skulde Peter Skjoldborg ind at springe Soldat. Den 1. Maj nævnte Aar mødte han saa i København, hvor han aftjente sin Værnepligt. I 1856 lod han sig hverve som Stillingsmand. Han opholdt sig i Hovedstaden til 1858. En Tid var han Tjener hos et Herskab. Derefter modtog han Undervisning hos en tysk Musiker, der tog sig af ham og lærte den nordenfjords Landsbyspillemand en Del, saa han derefter var dygtig nok til at spille i et Orkester i Gyldenlund (nu Charlottenlund). Han længtes imidlertid efter sin Barndomsegn og sin Kæreste *Cathrine*

⁸ Om den herrnhutiske Bevægelse i Han Herrederne se Kirkehist. Saml. 4, III, 740 ff. Hist. Aarb. f. Thisted Amt I (1906), 6 ff. 1931, 187-88. Hist. Aarb. for Mors VII, 121. Min Mindebog I, 115.

⁹ August F. Schmidt: Johan Skjoldborg (1938), 29-31, 53.

¹⁰ Morsø Folkeblad ²³/₁₂ 1938. Jfr. Min Mindebog I, 141.

¹¹ Morten Christensen Rolighed (se ”Min Mindebog” II, 14, jfr. I, 70).

¹² W. Stevens ledede Udtørringen af Bygholm Vejle (jfr. Fra Ribe Amt 1937, 93, om hans Venskab med Pastor Riis-Lowson). Min Mindebog I, 83.

¹³ Meddelt af Lærer Jens Rolighed i Morsø Fbl. ²³/₁₂ 1938.

¹⁴ Krejlerne kørte ikke rundt med Sild, men med Spegeaal (dvs.: Aal, der var lagt i Salt i en Vogn).

¹⁵ N. Sodborg i Hist. Aarb. f. Thisted Amt 1932, 308.

Mortensdatter, der boede i *Amtoft*. Med hende har han antagelig været forlovet før sin Bortrejse 1854. I 1858 drog han saa fra Hovedstaden hjem for at besøge hende. For at komme til Amtoft fra Feggesund, som han paa Hjemrejsen havde krydset, maatte han over Bakken *Østerbjerg*, hvorfra der er Udsigt over hele Eggen. Udsigten heroppe greb ham saa stærkt, at han blev klar over, hvor det var, han skulde virke. Han besluttede nu ikke mere at vende tilbage til København.

Da Johan Skjoldborg mange Aar senere paa Vejen hjem fra Købmanden i Nibe kom til dette Sted, blev han grebet af den samme Stemning og kom derved til at erindre, hvad Farbroderen havde fortalt om sin tilsvarende Oplevelse. Hjemrejsen fra København og Udsigten fra Østerbjærg har Johan Skjoldborg paa skønneste Maade udnyttet digterisk og som en dyb personlig Bekendelse i Bogen "*Spillemandens Hjemkomst*" (1914)¹⁶, hvor Hovedpersonen bærer Navnet Jens Thonsgaard.

Chr. Peter Skjoldborg blev viet i Arup ^{27/5} 1859 til *Cathrine Mortensdatter*, født i Amtoft i Arup Sogn ^{18/11} 1831 (døbt ^{4/12} 1831). Hendes Forældre var Gaardmand Morten Jensen Kirkegaard og Inger Marie Madsdatter. Morten Jensen var Gaardmandsøn fra *Ejerslev* paa Mors. Morten Jensen har sikkert haft Brødrene Mikkel Jensen (Gaardmand og Sognefoged i Ejerslev, gift med Sidsel Nielsdatter fra Ejerslev) og Christen Jensen, ligeledes fra Ejerslev. Til Omgangskredsen har hørt: Ungkarl Jens Eriksen i Amtoft og Ane Nielsdatter, boende hos Lars Christian Andersen. (Brødre og Omgangskreds er anført som Faddere i Kirkebogen i Forbindelse med Daaben). - Forlovere ved Peter Skjoldborgs og Cathrine Mortensdatters Bryllup var Husmand Chr. Nielsen Møller af Vesløs og Husmand Erik Christensen af Amtoft (sikkert Søn af den foregaaende). Ægteparret tog Bopæl i Landsbyen *Feggesund* (Arup S.). Peter Skjoldborg ernærede sig Livet igennem som Landsbyspillemand og som Tømrer, i hvilken Profession han var udlært. Han var Specialist i Ligkister. Som Musiker var han særlig dygtig til at spille paa *Klarinet* (derfor Digterens Forkærlighed

for dette Instrument). Han komponerede en Vals, der blev meget kendt i Eggen. Peter Skjoldborg var en Person, der stod paa Grænsen mellem den fastbosiddende Mand og Eventyreren; hans Sind var meget følsomt, og han havde svært ved at hæmme sine Følelsers Udtryk. Hans sjælelige Konstitution minder altsaa stærkt om Digterens, hvem han har betydet meget for, naar det gjaldt om at skildre Slægtspersoner eller Folketyper fra Hannæsegnen. Og som vi ved, blev Peter Skjoldborg Hovedpersonen i et af Skjoldborgs bedste Arbejder. Den gamle Spillemand døde ^{20/2} 1914 hos sin Datter Maren, der boede i Feggesund¹⁷).

*

I Følelsen af dyb Taknemmelighed mod Johan Skjoldborgs Gerning i vort Folk er nærværende lille Afhandling fremkommet. Den skulde tjene som et Supplement til Skjoldborgs Erindringer og forøvrigt ogsaa til min egen i 1938 udsendte Bog om Digteren fra Hannæsland, hvis Indsats er saa betydningsfuld, at det er berettiget at beskæftige sig selv med Detailler vedrørende hans Digtning og dens Forudsætninger. Det meste af Stoffet skylder jeg en i Skjoldborgslægten indgiftet for dens Historie stærkt interesseret Mand, som imidlertid ikke ønsker sit Navn fremdraget. Der kan forhaabentlig engang blive Lejlighed til at finde frem yderligere Oplysninger om Skjoldborgslægten, saa man tilsidst kunde komme til at besidde helt igennem fyldestgørende Viden om den, men dette Arbejde faar jeg næppe Stunder til at udføre.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1939, side 183-196)

¹⁶ Jfr. min Bog: Johan Skjoldborg (1938), 42-43.

¹⁷ Om Peter Skjoldborg se ogsaa Johan Skjoldborg: Min Mindebog I, 106 ff. N. Sodborg i Hist. Aarb. f. Thisted Amt 1932, 308-10. 1934, 492 (Peter Skjoldborgs Vals).